

“ร้อยเอ็ด”

“โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” 5

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

ปี 2563

“ร้อยเอ็ด”

“โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” 5

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

ปี 2563

โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ

สถาบันพระปกเกล้า

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สุภารัตน์ พรหมสวัสดิ์.

โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ ปี 2563.-- กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า,
2564.

42 หน้า.

1. โรงเรียน. 2. โรงเรียน -- การบริหาร. I. ชื่อเรื่อง.

371

ISBN 978-616-476-220-6

ลิขสิทธิ์สถาบันพระปกเกล้า

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ

978-616-476-220-6

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า :

สสม.64-53-200.0

ราคา

180 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1

กันยายน 2564

จำนวนพิมพ์

200 เล่ม

ออกแบบปก/รูปเล่ม

บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

จัดทำโดย

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา

อาคารรัฐประศาสนภักดี

ชั้น 5 ฝั่งทิศใต้ เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 02-141-9600 โทรสาร 02-143-8186

<http://www.kpi.ac.th>

โรงพิมพ์

บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

88/5 วัฒนานิเวศน์ 5 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย

แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง

กรุงเทพมหานคร 10310

โทรศัพท์ 02-276-6545 โทรสาร 02-277-813

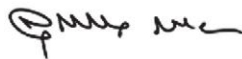
สารผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญของสถาบันพระปกเกล้า คือยุทธศาสตร์การพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์หลักของสถาบันพระปกเกล้า ในการขับเคลื่อนประชาธิปไตยให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสถาบันพระปกเกล้า ได้ยกระดับการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองจากพลเมืองที่ตระหนักรู้ (Concerned citizen) สู่พลเมืองที่กระตือรือร้น (Active Citizen) โดยเน้นให้มีการลงมือปฏิบัติผ่านโครงการและเครือข่ายต่างๆ ของสถาบันพระปกเกล้า หากแต่การจะก้าวไปสู่การเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ได้นั้น ต้องสร้างความตระหนักรู้ในความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างความเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อนำไปสู่การขยายผลด้วยการเผยแพร่ความรู้ในวงกว้าง อีกทั้งการต่อยอดความรู้สู่การปฏิบัติโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่/ชุมชน ต่อไป

โดยสถาบันพระปกเกล้าในฐานะหน่วยงานหนึ่งที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ดำเนินการสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ผ่านการดำเนินโครงการ การดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย และโรงเรียนพลเมืองจึงถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ หนังสือ**โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ** เล่มนี้เป็นการมุ่งเน้นการนำเครื่องมือของโรงเรียนพลเมืองไปดำเนินการพัฒนาและสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยดำเนินการเปิดพื้นที่ในระดับตำบล เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการให้ความรู้ทางด้านการเมืองการปกครอง (Political Education) วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดทักษะ และเจตคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งยังสามารถที่จะพึ่งตนเองและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตามความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่ ตลอดจนจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนได้ในฐานะพลเมือง

หนังสือ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เล่มนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนพลเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้รวบรวมตัวอย่างความสำเร็จของการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ในการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองผ่านรูปแบบของโรงเรียนพลเมือง จนเกิดเป็นชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นชุมชนที่สามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนได้ด้วยตนเองพร้อมกันนี้ยังเป็นชุมชนที่มีสำนึกรับผิดชอบ มีวินัย มีเหตุผล มีความซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะอย่างแท้จริง

สถาบันพระปกเกล้า หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของตัวอย่างความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่อันเกิดจากความสำเร็จเล็กๆ ที่ดำเนินการร่วมกัน ในการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองให้กับผู้อ่านหรือชุมชน/พื้นที่ ที่กำลังดำเนินการสร้างพลเมือง สร้างความมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงในระบอบประชาธิปไตยและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของตนเอง ซึ่งความเป็นพลเมืองที่แท้จริงมิใช่เพียงแค่การไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นเท่านั้น แต่การเป็นพลเมืองที่แท้จริงยังต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและร่วมพัฒนาพื้นที่/ชุมชนให้เกิดการต่อยอดและขยายองค์ความรู้สู่ลูกหลาน เยาวชนรุ่นหลัง ๆ ต่อเนื่องและสืบไป

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

เรื่องดีๆ มีไว้แบ่งปัน

สถาบันพระปกเกล้า ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้การศึกษาแก่พลเมือง และการปลูกจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองอย่างเป็นรูปธรรม จึงจัดให้มีโครงการโรงเรียนพลเมืองขึ้นในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า โดยยึดหลักปรัชญาที่ว่า **“สร้างพลเมืองให้มีคุณภาพ ด้วยวิถีวัฒนธรรมประชาธิปไตย ประเทศไทยจะพัฒนาอย่างยั่งยืน”** ซึ่งวิธีการที่จะนำไปสู่ปรัชญาข้างต้นได้นั้น จะต้องพัฒนาประชาชน ให้ทุกคนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมีคุณภาพและคุณธรรมมีสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมอย่างแท้จริงในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและสิ่งที่สำคัญมากกว่านี้คือ ความเป็นพลเมืองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมี **“การลงมือกระทำ”** อย่างถูกต้องเหมาะสมจริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งความจริงจังและต่อเนื่องนั้นจะเกิดขึ้นได้ ประชาชนในสังคมจะต้องมี **“จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อ”** ร่วมกัน ดังนั้นโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจึงเน้นการลงมือทำอย่างมีทักษะและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อบ้านเมืองซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความ เป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่

สถาบันพระปกเกล้ามุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ **“โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ”** ภายใต้การดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด เล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงผลักดันทั้งร่างกาย และแรงใจ ให้ผู้อ่านหรือผู้ที่กำลังสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ จะสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่านไปสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการขับเคลื่อนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองสร้างต้นแบบที่ดีให้กับสังคมประชาธิปไตยสืบต่อไป

(นายวิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ)

รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

มุมมองดีๆ มีไว้ชวนคิด

จริงหรือไม่?...จิตสำนึกพลเมือง “สร้างได้”

การจะสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ได้นั้นต้องเริ่มที่ตนเอง ขยายต่อชุมชน และสังคมเพื่อให้เกิดพลเมืองที่เข้มแข็งมีคุณภาพและเข้ามีส่วนร่วมในชุมชน เพราะมนุษย์ไม่ได้เกิดมาพร้อมกับความเป็นพลเมือง แต่เราสามารถทำให้เกิดความเป็นพลเมืองได้ โดยสร้างสำนึกพลเมืองผ่านบันได 5 ขั้น คือการปลูก การปรับ การขยับ การสลบ และการทำซ้ำ ๆ เพื่อให้การเป็นพลเมืองได้หยั่งรากฝังลึกลงสู่จิตสำนึกของตนเองและผู้อื่นในสังคมต่อไป

คำว่า “พลเมือง” มาจากคำ 2 คำ คือคำว่า “พละ + เมือง” อันหมายถึง ผู้เป็นพลังหรือเป็นกำลังให้แก่บ้านเมือง ซึ่งพลเมืองที่ดีนั้นต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด มีคุณธรรม มีจริยธรรม พลเมืองทุกคนล้วนมีสิทธิและหน้าที่ในฐานะประชาชนของประเทศที่อยู่ภายใต้ผู้ปกครองเดียวกันแต่การเป็นพลเมืองที่ดีนั้นจะต้องตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติเพื่อให้เป็นสังคมและเป็นประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตามหลักการทางประชาธิปไตย ปัจจุบันมีการพูดถึงความแตกต่างของ พลเมือง ประชาชน และราษฎร มากมาย หากแต่ทุกคนที่เกิดมาล้วนเป็นพลเมือง เป็นประชาชน เป็นราษฎร ของประเทศด้วยกันทั้งสิ้น หากแต่การจะเป็นพลเมืองที่ดีตามหลักของประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น ต้องมีความตระหนักรู้ ต้องมีความกระตือรือร้น ที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่/ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

หนังสือ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เล่มนี้จึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่ง ในการปลูก ปรับ ขยับ สลบ ซ้ำ ๆ ในการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ที่มีทั้งพลเมืองตระหนักรู้ และพลเมืองกระตือรือร้น ผ่านการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองของศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด และยังเป็นอีกตัวอย่างของความสำเร็จที่เด่นชัดของการสร้างความ เป็นพลเมืองให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและชุมชนจนเกิดเป็นความเข้มแข็งตามความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้ ซึ่งชุมชนสามารถจัดการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดย

ใช้หลักการพึ่งตัวเอง ใช้หลักค่านิยม รูปแบบและกระบวนการประชาธิปไตย เป็นผลให้
พลเมืองทุกคนในชุมชนได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ”
จะเป็นแนวทางและแรงบันดาลใจให้กับผู้อ่าน ผู้ที่กำลังจะพัฒนาให้เกิดพลเมืองขึ้น
ชุมชน/พื้นที่ นำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง แล้วท่านจะพบว่า “พลเมือง”
ที่แท้จริงเกิดจากการลงมือทำ ไม่ใช่เพียงแค่คำอธิษฐาน

(นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

สถาบันพระปกเกล้า

ความสำเร็จที่ยากบอกต่อ

“วิธีที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นคือ เลิกพูดและจากนั้นก็เริ่มทำ”

ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นศูนย์หนึ่งของจำนวนศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ทั้ง 56 จังหวัดทั่วประเทศ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ในวิถีประชาธิปไตยมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชน/พื้นที่ โดยศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ได้เริ่มต้นจากการสร้างรากฐานความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในพื้นที่ จากระดับปฏิบัติไปสู่ระดับนโยบาย และในเวลาเดียวกันจากระดับนโยบาย ไปสู่การลงมือปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมต่อไป

หนังสือ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เล่มนี้ เป็นอีกหนึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง ที่ส่งเสริมให้พื้นที่เกิดการมีส่วนร่วมเกิดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนเองผ่านการขับเคลื่อนของคนในชุมชน และยังเป็นการสร้างโอกาส สร้างความเสมอภาคให้กับคนในชุมชนได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ยังได้ผลักดันให้เกิดประชาธิปไตยในพื้นที่ จากชุมชนเล็ก ๆ ขยายสู่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด เพราะเราเชื่อว่า “วิธีที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นคือ เลิกพูดและจากนั้นก็เริ่มทำ” เมื่อไหร่ที่เราเลิกพูด เมื่อนั้นเราจะปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปีที่คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการสร้างพลเมืองที่มีทั้งความตระหนักรู้และกระตือรือร้น

ให้เกิดขึ้นในพื้นที่จนเกิดเป็นความสำเร็จหนึ่งที่ว่า “พลเมืองต้นแบบ” ที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติตนบนพื้นฐานของ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ อย่างแท้จริง

พร้อมกันนี้ในนามของประธานศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เล่มนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของการกำลังใจสำหรับผู้ที่สนใจหรือกำลังดำเนินการสร้างพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยบนพื้นฐานของ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ และร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเองให้เป็นชุมชนแห่งพลเมืองต่อไป

(ดร.จিরวรรณ สิทธิศักดิ์)

ประธานศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง
สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมากกว่า 80 ปี ซึ่งคำว่าประชาธิปไตยมาจากคำสองคำ คือ “ประชา+อธิปไตย” หมายถึงอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ดังนั้นประชาธิปไตยของไทย หัวใจสำคัญจึงอยู่ที่ประชาชน อันเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงให้ความสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นพลเมืองกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

บ้านเมืองและประเทศชาติจะพัฒนาได้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้นำเพียงคนเดียว หากแต่ขึ้นกับพลังของพลเมืองในประเทศ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองจึงเริ่มตั้งแต่เด็กเยาวชนจนถึงผู้ใหญ่ ซึ่งนับว่าเป็นงานที่ยิ่งใหญ่และสำคัญมาก โดยสถาบันพระปกเกล้า ได้ดำเนินความร่วมมือกับศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ทั้ง 56 จังหวัดทั่วประเทศ ในการสร้าง ปลุก และปลุก จิตสำนึกความเป็นพลเมืองให้กับประชาชนในพื้นที่ จนสามารถเกิดเป็นกระบวนการหนึ่งที่เรียกว่า “นโยบายสาธารณะ” และผลักดันนโยบายสาธารณะนั้นให้เกิดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้คุณภาพชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นมิติทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

หนังสือ “โรงเรียนสร้างคน พลเมืองสร้างชาติ” เป็นการรวบรวมตัวอย่างความสำเร็จหนึ่งของการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองของศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ที่นำยุทธศาสตร์การพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองไปลงมือปฏิบัติ ผ่านการจัดตั้งโรงเรียนพลเมือง ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามอัธยาศัย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้ามาเรียนรู้ โดยไม่เสียงบประมาณส่วนตัว ตลอดจนยังส่งเสริมให้เกิดทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่และกำหนดให้เป็นนโยบายสาธารณะที่เกิดมาจากความต้องการที่แท้จริงของชุมชน อันเป็นการยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่น ๆ ได้ศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเสียสละ เข้ามาร่วมดำเนินการพัฒนา และสร้างความเป็นพลเมืองกับสถาบันพระปกเกล้า จนเกิดความสำเร็จที่เด่นชัด และเป็นรูปธรรม และพร้อมจะเดินหน้าก้าวผ่านวิกฤตสถานการณ์อันเป็นอุปสรรค ที่ท้าทายของการเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นพลเมืองไปด้วยกันอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืนตลอดไป

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง
สถาบันพระปกเกล้า

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทนำ

1

...เคล็ด (แต่) ไม่ลับ...

9

15. โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ รุ่น 2 อำเภอปทุมรัตต์

19

16. โรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 อำเภอโพนทอง

22

รายชื่อคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง

25

รายนามนักเรียนโรงเรียนพลเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

25

รายการอ้างอิง

27

“โรงเรียนสร้างคน.....พลเมืองสร้างชาติ” ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

...โรงเรียนพลเมือง... เป็นเครื่องมือหนึ่งแห่งการสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในประเทศชาติซึ่งรับผิดชอบโดยสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า เป็นรูปแบบการพัฒนาและสร้างความเป็นพลเมืองหนึ่งที่มีมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้ มีศักยภาพในการร่วมกันป้องกัน จัดการ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนโดยใช้หลักการพึ่งตัวเองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเกิดสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนสามารถตัดสินใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนตามหลักค่านิยมหลักการรูปแบบและกระบวนการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การจัดตั้งโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่ในชุมชนของตนเองนั้นจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะให้พลเมืองทุกคนในชุมชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีอุดมการณ์ ความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีและจำเป็นต่อการส่งเสริมวิถีวัฒนธรรมประชาธิปไตย...

“สร้างพลเมืองให้มีคุณภาพ ด้วยวิถีวัฒนธรรมประชาธิปไตย ประเทศไทยจะพัฒนาอย่างยั่งยืน”

หากถามทุกคนว่า “ประชาธิปไตยคืออะไร” บางคนคงจะตอบไม่ได้หรือนึกไม่ออกและคำตอบที่ได้ยินบ่อย ๆ คือการเลือกตั้งเท่านั้นคือประชาธิปไตย ซึ่งเป็นคำตอบที่สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยเข้าใจความหมายและวิธีการของระบอบประชาธิปไตยต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสิทธิหน้าที่ บทบาทและความสำนึกรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้นประชาธิปไตยที่ทุกคนเรียกหาจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมยังเป็นเพียงผู้ที่ยืนดูอยู่เฉยๆ และรอให้คนอื่นแก้ไขปัญหาโดยไม่สนใจว่าจะอะไรจะเกิดกับตัวเราและประเทศชาติ จนในที่สุดก็จะนำมาซึ่งความขัดแย้งและความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นเพราะทุกคนต่างมีความคิด ความเชื่อ และผลประโยชน์ที่แตกต่างกันอย่างสุดโต่ง

ความรู้ ความเข้าใจ และการลงมือปฏิบัติอย่างมีสำนึกต่อวิถีประชาธิปไตย สิทธิหน้าที่ และค่านิยมประชาธิปไตย จึงเป็นพื้นฐานและปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จ ในการที่จะปรับเปลี่ยนคนจากที่มองหาแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวมาเป็นพลเมืองที่เห็น แก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งถือว่าเป็นพลังที่สำคัญของบ้านเมืองในการพัฒนาประชาธิปไตย การพัฒนาประชาชน ให้ทุกคนเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง มีคุณภาพ มีคุณธรรม มีสำนึก ความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจึงจะทำให้ประชาธิปไตยยั่งยืนได้ในที่สุด

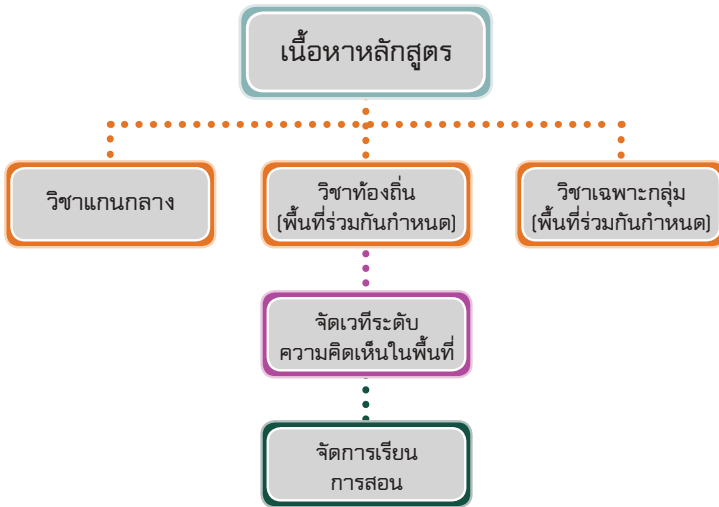
...จากประชาชนเป็นพลเมือง ผ่านการ “ลงมือทำ”...

ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตย คือการทำให้ประชาชน เป็นพลเมืองหรือสร้างจิตสำนึกพลเมืองให้เกิดขึ้น หากเปรียบจิตสำนึกเป็นต้นไม้หรือ ต้นจิตสำนึก วิธีการจะปลูกต้นจิตสำนึกให้เจริญงอกงามหรือการจะเปลี่ยนจากประชาชน จะเป็นพลเมืองได้นั้น ความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยี่ง ที่ต้องมี แต่นั่นก็เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น หากสิ่งที่สำคัญมากกว่านี้คือ ความเป็นพลเมืองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการ “ลงมือกระทำ” อย่างถูกต้องเหมาะสม จริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งความจริงจังและต่อเนื่องของการกระทำนั้นจะเกิดขึ้นได้ ประชาชน ในสังคมจะต้องมี “จิตสำนึกความรับผิดชอบ” ร่วมกัน ดังนั้น การมีความรู้ความเข้าใจ ในระบอบประชาธิปไตย การลงกระทำอย่างมีทักษะและประสิทธิภาพ และมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อบ้านเมือง จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้น ผ่านการสร้างความร่วมมือกันระหว่างสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า และศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ทั่วประเทศ

เป้าหมายโรงเรียนพลเมือง

แผนภาพเนื้อหาหลักสูตรโรงเรียนพลเมือง

คำว่า “โรงเรียนพลเมือง” หากใครฟังแรก ๆ อาจจะมีคำอุทานออกมาดัง ๆ ว่า “เอ๊ะ...โรงเรียนอะไร???...” ทำให้ตั้งชื่อว่าโรงเรียนพลเมือง และเริ่มต้นมาได้ยังไง??...

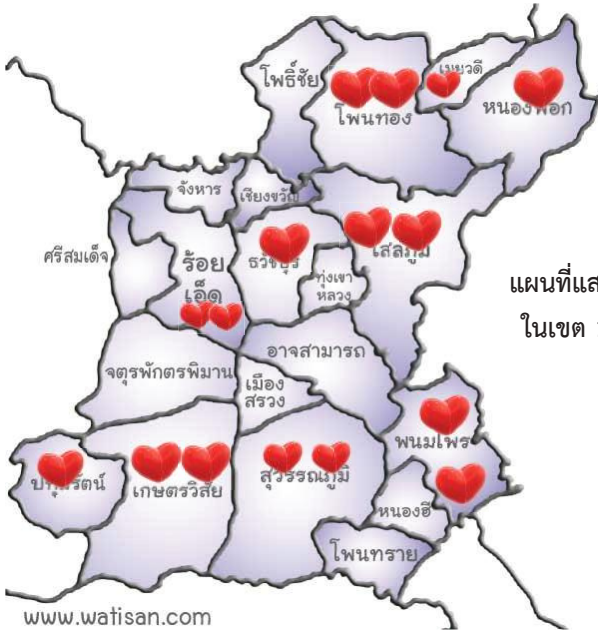
“โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียน แต่เป็นพื้นที่ ที่ให้ทุกคนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน”

โรงเรียนพลเมืองมีจุดเริ่มต้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ดำเนินโครงการในรูปแบบของโรงเรียนพลเมืองกล่าวคือเป็นการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนได้เข้ามาเรียนรู้ร่วมกันในสิ่งที่สนใจและพัฒนาเป็นศักยภาพความเป็นพลเมืองให้กับคนในพื้นที่ สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้นำแนวทางนี้มาประยุกต์และพัฒนาเป็นหลักสูตรโรงเรียนพลเมืองและเริ่มนำร่องเปิดโรงเรียนพลเมืองแห่งแรกในจังหวัดศรีสะเกษ จนประสบความสำเร็จจวบถึงปัจจุบันนี้

ต่อมาในช่วงปลายปี พ.ศ.2557 ย่างเข้าปี พ.ศ.ใหม่ อย่างปี พ.ศ.2558 การดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ของสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองได้เริ่มต้นขึ้นโดยมองพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นพื้นที่แห่งการบูรณาการ และสร้างให้เป็นพื้นที่ต้นแบบหรือที่เรียกกันจนติดปาก ชินหว่า “ร้อยเอ็ด โมเดล” โดยได้นำหลักสูตรโรงเรียนพลเมืองเข้ามาพูดคุย และเสนอให้กับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองได้เล็งเห็นแล้วว่าจังหวัดร้อยเอ็ดสามารถทำให้เกิดความเป็นพลเมืองได้...

“ร้อยเอ็ด” จังหวัดแห่ง “โรงเรียนพลเมือง”

...“สิบเอ็ดประตูเมืองงาม เรืองนามพระสูงใหญ่
ผ้าไหมสาเกต บุญผะเหวดประเพณี
มหาเจดีย์ชัยมงคล งามน่ายลบึงพลาญชัย
เขตกว้างไกลทุ่งกุลา โลกลือชาข้าวหอมมะลิ”...

คำขวัญจังหวัดร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ด หรือ **เมืองสาเกตนคร** หนึ่งในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง บริเวณตอนกลางของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่น บริเวณตอนล่างมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูลและแยกย่อยออกเป็นลำน้ำชี ลำน้ำพลับพลา และลำน้ำเตา มีที่ราบต่ำอันกว้างขวาง เรียกว่า **“ทุ่งกุลาร้องไห้”** จังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ 192 ตำบล 2,446 หมู่บ้าน ประกอบไปด้วย

1. อำเภอเมืองร้อยเอ็ด	2. อำเภอธวัชบุรี
3. อำเภอจันทรา	4. อำเภอเชียงขวัญ
5. อำเภอศรีสมเด็จ	6. อำเภอจตุรพักตรพิมาน
7. อำเภอเมืองสรวง	8. อำเภอทุ่งเขาหลวง
9. อำเภอเสลภูมิ	10. อำเภออาจสามารถ
11. อำเภอโพธิ์ชัย	12. อำเภอเกษตรวิสัย
13. อำเภอโพนทอง	14. อำเภอสุวรรณภูมิ
15. อำเภอปทุมรัตต์	16. อำเภอพนมไพร
17. อำเภอเมยวดี	18. อำเภอหนองฮี
19. อำเภอหนองพอก	20. อำเภอโพนทราย

ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่แบ่งการปกครองมากที่สุด และมีจำนวนประชากรที่มากถึง 1,310,259 คน ชาย 654,508 คน หญิง 655,751 คน โดยอำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด 118,789 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเสลภูมิ มีจำนวน 108,063 คน และอำเภอสุวรรณภูมิ มีจำนวน 106,451 คน

...1 สัญชาติ 10 ภาษา...

จังหวัดร้อยเอ็ดพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยความหลากหลายทั้งภาษากลุ่มชาติพันธุ์ วิถีและวัฒนธรรม โดยประชากรกลุ่มหลัก คือชาวไทยอีสานเดิม มีภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ที่เรียกว่า “สำเนียงร้อยเอ็ด” จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์พบว่า ไม่มีภาษาไหนในท้องถิ่นอีสานอื่น หากแต่กาลเวลาเปลี่ยน ยุคสมัยใหม่เข้ามาจนเกิดเป็นประชากรชาวไทยอีสานใหม่ที่โยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานและสร้างครอบครัว นอกจากนี้ยังมีประชากรกลุ่มภาษาส่วย-กูย ซึ่งเป็นคนที่อยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ดเดิมอยู่แล้ว และมีเชื้อสายเป็นชาวส่วยหรือกูย มีกลุ่มประชากรกลุ่มภูไทหรือผู้ไท กลุ่มไทยอ๋นเป็นกลุ่มที่มีเชื้อสายมาจากแขวงคำม่วน และนอกจากนั้นยังมีกลุ่มประชากรที่อพยพเข้ามาอาศัยในจังหวัดร้อยเอ็ดในภายหลังอีกมากมาย ได้แก่ กลุ่มชาวจีนชาวเวียดนาม และแขก

ด้วยความหลากหลายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ร้อยเอ็ด การพัฒนาหรือจะแก้ไขปัญหาจากความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่เข้าถึงและไม่เข้าใจกัน ยิ่งระบบการศึกษาเองด้วยล่ะก็ อาจจะเป็นเพียงความฝันที่ทุกคนจะได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ร้อยเอ็ดไม่ใช่จังหวัดที่เล็ก ๆ แต่เป็นจังหวัดที่ใหญ่พอสมควร หากอยากมีความรู้ต้องแลกมาซึ่งความสูญเสีย มีคำกล่าวหนึ่งที่กล่าวว่า “การศึกษาคือการลงทุน” นี่เป็นสิ่งที่กล่าวได้ถูกต้องที่สุด หากแต่จะลงทุนได้ต้องมีทุนที่เพียงพอ...

ไหนล่ะทุน???...

จะหาทุนเพื่อการศึกษาได้จากที่ไหน???...

นี่เป็นคำถามที่ยังคงคาใจของใครหลายคนในร้อยเอ็ด และเพียงแค่อคิดในใจ ด้วยเสียงอันดังก้องว่า “ขอแค่ให้ลูก-หลานได้เรียนก็เพียงพอแล้ว สำหรับคนหาเข้ากินคำ”

นี่เป็นเพียงปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในจังหวัดร้อยเอ็ด ในยุคแห่งการแข่งขันเช่นนี้ หากแต่ปัญหาที่ยิ่งใหญ่กว่านี้ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการดำรงชีวิตจริง ๆ ของชาวร้อยเอ็ดกลับเป็นปัญหาปากท้อง ด้วยระบอบการพัฒนาที่ทุกคนเรียกว่า “ประชานิยม” ทำเอาคนร้อยเอ็ดขาดเงินสบตาแทบจะหมดสิ้นไม่ถ้วน แต่เหตุการณ์ที่คงเป็นสาเหตุหลักกระทบจิตใจและความเป็นอยู่และทำให้ชาวร้อยเอ็ดหมดซึ่งกำลังใจ หมดศรัทธาในระบอบประชานิยมเห็นทีคงจะเป็น “โรคร้อยเอ็ด” หลายคนอาจคุ้นหูและผ่านตา แต่หลายคน (คนยุคใหม่) อาจจะไม่เคยได้ยิน หากจะให้เล่าทั้งหมดอย่างละเอียดเห็นทีจะเป็นเรื่องยากที่จะอธิบายให้เข้าใจในคราเดียว แต่หากจะให้เล่าสั้น ๆ ....เราก็มาร่วมกันเลยดีกว่าเอาเริ่ม...

...“โรคร้อยเอ็ด” เป็นคำที่ใช้เรียกปรากฏการณ์การใช้จ่ายเงินซื้อเสียงในการเลือกตั้งในความเป็นจริงแล้ว การซื้อเสียงในการเลือกตั้งคงจะมีมานานแล้ว แต่ที่มึความรุนแรงมากเป็นพิเศษ จนมีการเรียกขานกันว่า “โรคร้อยเอ็ด” โดยเกิดจากการที่มีผู้มีอิทธิพลใหญ่ในพื้นที่ตั้งโต๊ะแจกเงินซื้อสิทธิขายเสียงอย่างเปิดเผยเพราะเหตุผลเดียวในใจคือ “แพ้ไม่ได้” แม้กระทั่งเจ้าเมืองก็ทิ้งเมืองตำรวจก็ทิ้งโรงพักเพราะบารมีนักการเมืองระดับอดีตนายกรัฐมนตรี้ จึงปล่อยให้ลอยนวลแจกเงินซื้อเสียงกันได้อย่างเย้ยฟ้าท้าดินโรคนี้ได้ระบาด เป็นการซื้อสิทธิขายเสียงทั่วประเทศจนกลายเป็นวัฒนธรรมการเมืองของชาวบ้านคนไทยที่ต้องมีเงินมีทองหรือข้าวของติดไม้ติดมือเมื่อถึงฤดูเลือกตั้ง...

ผู้เรียบเรียง รศ.ดร.นิยม รัฐอมฤต

จากโรคระบาดสู่การปรับที่ถูกรื้อ

หลายต่อหลายครั้งที่มีผู้กล้าเข้ามาท้าทายกับโรคระบาดนี้หากแต่กลับเป็นวิธีที่ยังไม่ถูกต้องและยังไม่ถูกใจ ทำให้ชาวร้อยเอ็ดยังคงหวาดกลัวและหวาดระแวงต่อหน่วยงานภาครัฐที่เข้าไปอยู่ ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการแก้ปัญหาเท่าที่ควร ผลตอบรับกลับมากลับไม่สวยงามอย่างทีคิด หากแต่สถาบันพระปกเกล้ากลับเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งทีเข้าไปในพื้นที่ร้อยเอ็ดผ่านการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด เพราะ...ไม่มีใครเชื่อในสิ่งที่พูด หากไม่ลงมือทำ

ให้เห็น... จึงเป็นที่มาของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ดขึ้นเมื่อปี 2551 เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในพื้นที่ระหว่างภาคประชาชน และภาครัฐ โดยประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาชุมชนด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ประชาชนทุกคนมีความสามารถหากแต่ขาดเครื่องมือที่จะช่วยสนับสนุนเท่านั้น “สิ่งที่มีเรายื่นให้ สิ่งที่ได้มาเราแบ่งปัน” นี้คือคติการทำงานของสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ที่ยึดถือและดำเนินการในพื้นที่ร้อยเอ็ดเสมอมา

“โรงเรียนพลเมือง” จึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งแห่งการพัฒนาที่สำคัญส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองมี และยื่นให้ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด

...หากจะแก้โรคร้อยเอ็ดที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดได้นั้นสิ่งแรกที่เร่งดำเนินการนั้นคือการ “สร้างพลเมือง” ...

แน่นอนต้องพบกับคำถามตามมาอีกว่า???

...พลเมืองคืออะไร???

...พลเมืองสร้างได้อย่างไร???

...พลเมืองเป็นอย่างไร???

...ทำไมต้องเป็นพลเมือง???

และอีกร้อยล้านคำถามมากมายที่ล้วนต่างสงสัยเกี่ยวกับคำว่า “พลเมือง” นี้คงเป็นคำถามที่ทุกคนล้วนต้องการหาคำตอบให้กับตนเองกันทั้งสิ้น

กลยุทธ์ ที่ไม่ธรรมดาของสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้าที่ไม่เคยบอกต่อที่ไหนมาก่อนแน่นอนว่าจะไม่บอกว่าพลเมืองคืออะไร หากอยากเป็นอยากสร้างต้องเข้ามาเรียนรู้ไม่มีใครไปบอกเราหรือไปสอนให้เราเป็นพลเมืองได้หากเราไม่ลงมือเรียนรู้เอง โรงเรียนพลเมืองจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่เนื่องจากการสร้างความเป็นพลเมืองเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการบ่มเพาะและเสริมสร้างอย่างต่อเนื่อง การเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนในชุมชนเป็นหลัก มาเรียนรู้ พัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนไปด้วยกันผ่านการมีส่วนร่วม จึงเป็นเป้าหมายหลักแห่งการสร้างพลเมืองอย่างต่อเนื่องของจังหวัดร้อยเอ็ด

...20 อำเภอ กับ 16 โรงเรียนพลเมือง... หากจะกล่าวถึงความต่อเนื่อง และกว้างขวาง ของพื้นที่โรงเรียนพลเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดนั้นนับว่าเป็นการเปิดที่

อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว หากแต่เป้าหมายสำคัญนั้นกลับใช้จำนวนโรงเรียนพลเมือง หรือผู้เข้าเรียน แต่เป้าหมายหลักที่แท้จริงคือ ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในชุมชน ประชาชนมีจิตสำนึกต่อตนเองและสาธารณะมีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยในตนเอง นี้ต่างหากที่เป็น “หัวใจ” สำคัญในการพัฒนา ปัจจุบันจังหวัดร้อยเอ็ดมีพื้นที่ โรงเรียนพลเมือง ที่รวมตัวกันจัดกิจกรรมดีต่อชุมชน สังคม ถึง 16 โรงเรียนทั่วจังหวัด ซึ่งล้วนแต่มีกิจกรรมดี ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ส่วนรวม ชุมชน สังคม ทั้งสิ้น ซึ่งประกอบไปด้วย

**ตารางแสดงรายละเอียดการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง 10 อำเภอ
จังหวัดร้อยเอ็ด**

ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1.โรงเรียนพลเมือง ธวัชบุรี อำเภอ ธวัชบุรี	5.โรงเรียนพลเมือง พนมไพร อำเภอ พนมไพร	10.โรงเรียน พลเมืองเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด	13.โรงเรียนพลเมือง ตำบลนาवल อำเภอพนมไพร	15.โรงเรียน พลเมืองปทุมรัตน์ อำเภอปทุมรัตน์
2.โรงเรียนพลเมือง โพนทอง อำเภอ โพนทอง	6.โรงเรียนพลเมือง หนองพอก อำเภอ หนองพอก	11.โรงเรียน พลเมืองสะอาด สมบูรณ์	14.โรงเรียน พลเมืองเมยวดี อำเภอเมยวดี	16.โรงเรียน พลเมืองโพนทอง อำเภอโพนทอง
3.โรงเรียนพลเมือง หินกอง อำเภอ สุวรรณภูมิ	7.โรงเรียนพลเมือง เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รุ่น 1	12.โรงเรียนพลเมือง เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รุ่น 2		
4.โรงเรียนพลเมือง สระคู อำเภอ สุวรรณภูมิ	8.โรงเรียนพลเมือง เหล่าหลวง อำเภอ เกษตรวิสัย			
	9.โรงเรียนพลเมือง ดงครั่งน้อย อำเภอ เกษตรวิสัย			

“...วิธีที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นคือ เลิกพูดและจากนั้นก็เริ่มทำ...”

จากคำกล่าวที่ว่า “วิธีที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นคือ เลิกพูดและจากนั้นก็เริ่มทำ” คือคำปณิธาน ของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่รอช้าในการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นในพื้นที่ผ่านการสร้างความ เป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งหนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจากการก่อตั้งโรงเรียนพลเมือง เพราะเราเชื่อเสมอมาว่า “โรงเรียนสร้างคน...(เกิดเป็น)...พลเมืองสร้างชาติ” ผ่านการเล่าเรื่องราวความสำเร็จ จากบุคคล **สุ** ความสำเร็จในพื้นที่ จนเกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นแรงผลักดันให้ จังหวัดร้อยเอ็ดขยายสู่พื้นที่แห่งพลเมืองต่อไป

“ภาพความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่
เกิดจากภาพความสำเร็จเล็กๆ ที่ร่วมกัน”

...เคล็ด (แต่) ไม่ลับ...

สะกิดจุด ไม่หยุดใคร ... สะกิดใจ ไม่หยุดทำ

1. โรงเรียนพลเมืองธวัชบุรี

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมือง ของโรงเรียนพลเมืองธวัชบุรี ประกอบด้วย

1. **ผู้ใหญ่สัญญาชัย ช่องวารินทร์** ที่รักในการปลูกหญ้า สร้างฝัน ตามรอย เศรษฐกิจพอเพียง หัวใจนักพัฒนา รักสันโดษ แต่ไม่ละการเรียนรู้

2. **นางสีลา สุขสะอาด** ผู้รักในการเรียนรู้ ชื่นชอบการเปลี่ยนแปลงตนเอง และลงมือปฏิบัติโดยทันทีหากสิ่งนั้นจะทำให้ชุมชน/สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองสู่ การแก้ปัญหาในพื้นที่ จากโครงการหลุมรากพอเพียง สู่แหล่งการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่แห่งโคก หนอง นา โมเดล ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อประชาชนหัวใจพอเพียงได้เข้ามาศึกษา เรียนรู้ และสอบถามจากวิทยากรพลเมืองในพื้นที่ตำบลไพศาล อำเภอธวัชบุรี จังหวัด ร้อยเอ็ด ได้ผ่านการผลักดันของนักเรียนโรงเรียนพลเมือง จนเกิดเป็นพื้นที่แห่งเกษตร พอเพียงในปัจจุบัน

2. โรงเรียนพลเมืองโพหนอง

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองโพหนอง ประกอบด้วย

1. **พ่อพยนต์ ปัญญาภา** นักปราชญ์แห่งโพหนองที่พยายามเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงมาโดยตลอด แม้ที่ผ่านมาจะพบแต่ความล้มเหลวนั้นไม่ได้หมายความว่าให้หยุดพยายาม เมื่อวิธีการทางทฤษฎีที่ฟังมาใช้กับชาวบ้านไม่ได้ผล ความเชื่อ ความศรัทธา จึงเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ปลุกจิตสำนึกในตัวคนมาเป็นตัวแก้ไข ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง เทคนิคง่าย ๆ ที่แสนธรรมดา บวกกับภูมิปัญญาของนักปราชญ์อายุเป็นเพียงตัวเลขที่เต็มไปด้วยประสบการณ์

2. **พ่อจตุพล คำแดงไสยย์** ผู้รักในความเป็นธรรม มองจุดต่างเป็นจุดร่วม มองผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตนและเชื่อเสมอว่าการทำงานเป็นทีมย่อมได้ผลดีกว่าทำงานเพียงคนเดียว การเรียนรู้ไม่ได้กำหนดที่อายุแต่การเรียนรู้มักเกิดกับคนทุกอายุหากไม่หยุดพยายาม

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองสู่การแก้ปัญหาในพื้นที่ จากโครงการเลือกตั้งสมานฉันท์ ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยมีแนวคิดที่ว่าเริ่มต้นจากการเลือกตั้งเล็ก ๆ ในหมู่บ้านก่อนแล้วค่อย ๆ เรียนรู้ผ่านการถอดบทเรียน ถึงจะนำไปขยายสู่พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป จากการดำเนินการดังกล่าวสามารถพูดได้อย่างเต็มปากว่าสำเร็จ 100% ไม่มีการใช้เงินในการเลือกตั้ง จนนำไปสู่การขยายผลสู่พื้นที่ใกล้เคียงอย่าง ตำบลหินกอง และขยายสู่พื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

3. โรงเรียนพลเมืองหินกอง

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองตำบลหินกอง ประกอบด้วย

1. **ผู้ใหญ่อภิจักร ภูสนาม** อดีตผู้ใหญ่บ้านโพหนอง หมู่ 5 ตำบลหินกอง อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จุดเด่นมักเป็นคนจะไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ จนกว่าจะได้เห็น สัมผัส และลงมือปฏิบัติ ด้วยตัวเอง ผ่านการเข้าไปเรียนรู้ ลองผิด ลองถูกด้วยตัวเองจนเกิดเป็นการดำเนินงานทุกอย่างในฐานะผู้ใหญ่บ้านโดยลำพังจนกระทั่งเข้าเรียนที่โรงเรียนพลเมือง จึงมีจุดเปลี่ยนที่ทำให้กระตุ้นต่อมความท้าทายอีกครั้ง ในการเปลี่ยนตัวเองเป็นพลเมือง ดำเนินการเพื่อส่วนรวม ด้วยส่วนรวม จนเกิดเป็นพลเมืองตัวอย่าง

ด้านการพัฒนาประชาธิปไตย ในการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบสมานฉันท์ ไม่ซื้อสิทธิขายเสียงในหมู่บ้าน และเป็นผู้ขยายความรู้ให้ชุมชน/หมู่บ้านอื่นทั่วจังหวัดร้อยเอ็ด

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่ทำให้ประชาชนในชุมชนตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ด้วยสถานการณ์การเลือกตั้งที่เข้ามา ณ ขณะนั้นบวกกับเจตนาภรณ์ของอดีตผู้ใหญ่บ้านที่อยากจะเปลี่ยนแปลงให้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ และโปร่งใส การดำเนินงานโดยนำแนวคิดของนักเรียนโรงเรียนพลเมืองโพหนองมาใช้จึงเป็นแนวคิดที่ได้ผลดีที่สุด จนทำให้พื้นที่ หมู่บ้านโพหนอง หมู่ 5 ตำบลหินกอง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพื้นที่ต้นแบบในการเลือกตั้งสมานฉันท์ ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง และเป็นพื้นที่แห่งประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์แบบ

4. โรงเรียนพลเมืองสระคู

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองตำบลสระคู ประกอบด้วย

1. **นางสาวประภากร โพธิ์หมุด** รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเด่นรักการเรียนรู้ มุ่งมั่นและตั้งใจทำงานในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบมาได้อย่างดีที่สุดหากแต่ยังมีความเขินอายและยังไม่กล้าแสดงออก หากจะให้ทำงานอะไรที่เป็นเบื้องหลังย่อมทำได้ดีเสมอ แต่ต้องทำงานเบื้องหน้าอาจจะไม่กล้า และประหม่าการเปลี่ยนแปลงตัวเองจากโอกาสของรั้วโรงเรียนพลเมืองทำให้เกิดพัฒนาการในตัวเองมากขึ้นจนกลายเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ทำงานเพื่อส่วนรวมได้ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองนอกจากจะทำให้เกิดพลเมืองในพื้นที่แล้ว ยังเกิดพื้นที่ต้นแบบแห่งการแลกเปลี่ยนพื้นที่แห่งการจัดการขยะเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและเป็นพื้นที่แห่งพลเมืองจิตสาธารณะ จนเกิดเป็นพื้นที่แห่งพลเมืองที่สมบูรณ์แบบพื้นที่หนึ่งในจังหวัดร้อยเอ็ด

5. โรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ ประกอบด้วย

1. **นายสิทธิพร ภูมิฐาน** ลักษณะเด่นของสารวัตกรำนันตำบลขวาว คือ การเป็นผู้นำต้องนำจริง ๆ ก่อน ต้องรู้ในสิ่งที่ควรรู้ ต้องลองในสิ่งที่ต้องลองก่อน เพื่อเป็น

การนำร่อง ทำเป็นตัวอย่างให้กับประชาชน ให้กับลูกบ้านของเราได้ ผู้นำไม่จำเป็นต้องนำทุกเรื่อง แต่ทุกเรื่องผู้นำต้องเรียนรู้และเข้าใจให้ไว เพื่อเอาองค์ความรู้นั้นมาปรับ ประยุกต์ใช้กับสังคม/ชุมชน ของตนเองให้ได้มากที่สุด นี่คือนักขณะผู้นำแห่งตำบลขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่เสลภูมิ ไม่ได้เพียงแค่กระตุ้น กระตุ้น ให้เกิดพลเมืองในพื้นที่ แต่ยังเป็น การเปิดพื้นที่สู่การเปลี่ยนแปลงต่างหากนี่คือวัตถุประสงค์ที่แท้จริง พื้นที่เกิดการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง จากการกำจัดขยะในครัวเรือนของตนเองนั้นก็เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการลดขยะกองโตทางเข้าเมืองร้อยเอ็ด ให้หมดไปเพื่อทัศนียภาพของจังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

6. โรงเรียนพลเมืองหนองพอก

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองอำเภอหนองพอก ประกอบด้วย

1. **นายอำพร ศรีโพธิ์ทอง** พลเมืองต้นแบบแห่งอำเภอหนองพอก บุรุษร่างน้อยแต่ใจใหญ่ ซีนชอบ รักใคร่ และหลงใหลในความเป็นธรรมชาติ เมื่อต้องรู้ว่าขณะนี้บ้านเมืองป่าไม้ถูกทำลายจนแทบจะไม่มีสีเขียวของธรรมชาติให้เห็นบวกกับยุคปัจจุบันที่ปอดต้องการก๊าซบริสุทธิ์จากต้นไม้ จึงทำให้เกิดความสนใจในกิจกรรมปลูกป่า หากแต่จะทำคนเดียวคงยังไม่สำเร็จในทุกวันนี้

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้อำเภอหนองพอกเกิดกิจกรรมอาสาปลูกป่าเป็นธรรมเนียมทุกปีแล้วแต่พื้นที่ไหนมีความพร้อมก่อน แต่เป้าหมายของการดำเนินการครั้งนี้คือพื้นที่อำเภอหนองพอกต้องเป็นพื้นที่สีเขียว เป็นปอดของธรรมชาติทั้งอำเภอ โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในทุก ๆ ตำบล จนเกิดเป็นกลุ่มที่เรียกกันว่า “กลุ่มปลูกป่าชุมชน” ที่ตระเวนปลูกป่า สร้างพื้นที่สีเขียวให้จังหวัดร้อยเอ็ด

7. โรงเรียนพลเมืองพนมไพร

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองพนมไพร ประกอบด้วย

1. **นายกวีระ เสม็ง** นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองทัพไทย ผู้ชาย หัวใจแกร่งแห่งหนองทัพไทย จุดเด่นเป็นคนโผงผาง ใจใหญ่ เสียงดังฟังชัดกล้าได้ กล้าเสีย ทำงานแบบสายลุย และทำงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ไม่เอาเปรียบใคร ในทาง

กลับกันเป็นผู้ให้เสียมากกว่า ให้ทั้งผลงานที่มีประโยชน์ ให้ทั้งโอกาสคนในชุมชนได้เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ มองทุกอย่างเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้พื้นที่ตำบลหนองทัพไทยเป็นพื้นที่แห่งป่าไม้ เพราะพลเมืองต่างหันมารักษาป่าไม้ แทนการทำลายมากขึ้น และต่างตระหนักถึงประโยชน์ต่างตอบแทนของกันและกันระหว่างชุมชนและผืนป่า มีประเพณีบวชป่าเพื่อเป็นสัญญาใจในการรักษาป่า จนเกิดเป็นพื้นที่แห่งการมีพืชเศรษฐกิจที่เกิดจากความสมบูรณ์ของธรรมชาติ สร้างทั้งรายได้ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

8. โรงเรียนพลเมืองเหล่าหลวง อำเภอเกษตรวิสัย

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองเหล่าหลวง ประกอบด้วย

1. **นายมิตร เขาน้อย** พลเมืองจิตอาสา พุดน้อย เน้นลงมือปฏิบัติ อีกทั้งยังได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) โดยได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านให้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครในหมู่บ้าน เพราะเป็นคนที่ยื่นขอการทำงานด้านจิตอาสา และไม่เคยบรีกบ่นสักคำจึงได้รับความไว้วางใจจากทุกคนในหมู่บ้านให้ดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบสูงเสมอ หากแต่ก็สามารถทำออกมาได้ดีและประสบความสำเร็จทุกครั้งเช่นกัน

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้สถาบันพระปกเกล้า โดยวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น (วปท.) ได้นำโครงการขยะไร้ถังลงสู่ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาขยะ และส่งเสริมการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี จนได้รับความสนใจเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนพลเมืองเอง และสมาชิกในชุมชน จนเกิดเป็นชุมชน/หมู่บ้านแห่งการไร้ถังขยะขึ้น เพียงเพราะหวังจะเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่เล็ก ๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ดที่กำจัดขยะได้อย่างถูกต้อง ถูกวิธีจนขยะสามารถหมดไปจากบ้านเมืองได้

9. โรงเรียนพลเมืองดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองตำบลดงครั่งน้อย ประกอบด้วย

1. **นางอัญญรัตน์ แสนภูมิ** ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมปลายขนาดกลางในตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเด่นที่เป็นผู้นำ อยู่ในสายเลือด พุดจาไพเราะ ฉะฉาน ฟังชัด ควบคู่ไปด้วยองค์ความรู้ที่รอบตัว หากแต่

เชื่อมั่นว่าความรู้ไม่มีวันหยุดนิ่งตามกาลเวลาการหาคำรู้ใหม่ใส่ตัวจึงเป็นเรื่องสำคัญหากจะพัฒนาตนเองและสังคมให้ก้าวหน้า

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง ทำให้ตำบลครั้งน้อยสามารถขยายผลเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดแก้ไขปัญหายยะได้มากถึง 10 กว่าพื้นที่ใกล้เคียง จนประสบความสำเร็จอีกทั้งยังได้รับรางวัลชนะเลิศ Zero Waste School ในการกำจัดขยะ หากแต่ความสำเร็จที่เกิดไม่ใช่ความสำเร็จของใครทั้งหมดแต่เป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันของทุกคนในชุมชนทำให้ชุมชนตำบลครั้งน้อยตระหนักถึงปัญหายยะ และปัญหาของยาเสพติดมากขึ้น หากแต่การตระหนักโดยปราศจากการลงมือทำคงจะไม่ใช้สำหรับนักเรียนพลเมืองครั้งน้อย เพราะทุกคนต่างร่วมกันแก้ไขปัญหายยะเสพติดจนทำให้สามารถเรียกได้ว่าตำบลครั้งน้อยเป็นพื้นที่แห่งการปลอดยาเสพติดในระดับตำบลก็คงจะไม่ผิด

10. โรงเรียนพลเมืองเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

1. **คุณหม่อมพร พัสตร** คุณหม่อมจิตอาสาแห่งจังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเด่นเป็นคนเจียบจริต พุดน้อยแต่พุดนะ สามารถชักจูงผู้อื่นให้คล้อยตามและเห็นด้วยได้ตามลักษณะนิสัยของผู้เป็นหม่อ

2. **นายวิฑูรย์ บุญทา** เจ้าของกิจการ FITNESS สถานที่ออกกำลังกายครบวงจรแห่งหนึ่งในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีลักษณะเด่นเป็นคน Active ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา คล่องแคล่วและว่องไวชื่นชอบและหลงใหลในการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมักจะเข้าหากันเป็นอย่างดีกับ คุณหม่อมพร พัสตร ที่เป็นคู่หู คู่ซี้กัน

**แตกต่างแต่ลงตัว เมื่ออีกคนเป็นสายทฤษฎี อีกคนยอมเป็นสายปฏิบัติ

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองในพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดทำให้กองทุนเขาชะหน้าประตูทางเข้าเมืองร้อยเอ็ดที่ผ่านไปมาก็ครั้งก็ไม่มีที่ท้าวว่าจะลดลง กลับมีแต่จะเพิ่มขึ้นนั้นได้ถูกทำลายลงไปอันเป็นผลมาจากการผลักดันนโยบายเข้าสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างผู้ว่าราชการจังหวัด จนเกิดเป็นนโยบายกำจัดกองทุนเขาชะหน้าประตู

11. โรงเรียนพลเมืองสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองสะอาดสมบูรณ์ ประกอบด้วย

1. **พ่อสุเกียรติ สุขนานอก** นักปราชญ์บทกวีแห่งสะอาดสมบูรณ์ บทพิสูจน์แห่งโรงเรียนพลเมืองที่บ่งชี้ได้ว่า อายุเป็นเพียงตัวเลขไม่มีใครแก่เกินเรียน ลักษณะเด่นของพ่อสุเกียรติ สุขนานอก ที่ดูเรียบง่าย มีอารมณ์ของศิลปินเต็มเหนี่ยว และชอบการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ เสมอ

2. **ร.ต.โยธิน อุปรา** อดีตข้าราชการผู้เป็นกำลังหลักของบ้านเมือง ภายหลังเกษียณอายุราชการก็ไม่ได้ทิ้งห่างประชาชน และขอศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพลเมืองเพื่อพัฒนาประเทศชาติ

3. **คุณเต็ม กุรัง** พลเมืองผู้สร้างอาชีพจากการเรียนรู้ ลักษณะเด่นเป็นคนพูดน้อย ไม่ชอบอยู่เบื้องหลังชอบการเรียนรู้ชอบงานศิลปะ ชอบงานฝีมือ มีแนวคิดสร้างสรรค์ เป็นนักประดิษฐ์สิ่งของและมองหากิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อเข้าไปเรียนรู้อยู่เสมอ

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้เกิดอาชีพสร้างความเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า **“พื้นที่เปลี่ยน ปากท้องก็ดีขึ้น”** ปัญหาสุขภาพและลดค่าใช้จ่ายจากการต้องซื้อผักที่มีสารพิษเจือปนกินอยู่ตลอด โดยดัดแปลงล้อยางรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้วมาเป็นกระถางปลูกพืชผักสวนครัวไว้รับประทาน ภายได้ข้อจำกัดของพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอไม่สามารถปลูกผักรับประทานเองได้ จนทำให้ตอนนี้ทุกครัวเรือนสามารถปลูกผักไร้สารเคมีเพื่อรับประทานได้ซึ่งเป็นผลให้สุขภาพแข็งแรงตามลำดับ

12. โรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ รุ่น 2 อำเภอเสลภูมิ

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ รุ่น 2 ประกอบด้วย

1. นักเรียนโรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ รุ่น 2 ทุกคน ที่ร่วมมือกันแก้ปัญหา ลักษณะเด่นของนักเรียนพลเมืองเสลภูมิ รุ่น 2 คือ การรวมกลุ่มที่แน่นหนา การเป็นหนึ่งเดียวกันและมองปัญหาเป็นเรื่องของส่วนรวมเน้นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันและความเข้าใจที่ตรงกัน และพร้อมให้พื้นที่เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเสมอเพราะเชื่อว่า **หากทุกคนเปลี่ยน พื้นที่ก็จะเปลี่ยนตาม**

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้เกิด “กิจกรรม 1 อย่าง ประโยชน์ 2 ต่อ” เป็นกิจกรรมปลูกป่าในใจคน โดยกำหนดปลูกปาริมพรางแม่น้ำชี เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากอีกทั้งยังได้นำเสนอให้กับรองผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานราชการเพื่อกำหนดเป็นนโยบายแผนปฏิบัติร่วมกันของประชาชน

13. โรงเรียนพลเมืองน่านวล อำเภอพนมไพร

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองน่านวล ประกอบด้วย

1. **นายนรา ไพรสวรรณ์** ผู้ใหญ่บ้านแห่งตำบลน่านวล ผู้มองวิกฤตเป็นโอกาส หัวใจนักพัฒนา มองปัญหาเป็นเรื่องใกล้ตัวลักษณะเป็นคนหนักแน่นมีความเป็นผู้นำอย่างเต็มเปี่ยมพูดน้อยแต่ทำมากจะไม่พูดว่าสิ่งที่ทำเป็นเรื่องยากแต่จะทำสิ่งที่ยากให้เป็นเรื่องง่าย และยึดมั่นในคำที่ว่า “ไม่มีสิ่งใดที่ทำได้ หากไม่ลงมือทำ”

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ของคนในชุมชน โดยดึงเอาวิกฤตมาเป็นโอกาส เอาวิกฤตมากลับเป็นบทเรียนหน้าหนึ่งที่กระตุ้นกระตุ้นส่งเสริม ผลักดัน ให้ชุมชนเกิดประสิทธิภาพ จนเกิดชุมชนเข้มแข็งแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองจนเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้วิกฤตน้ำท่วมและเป็นพื้นที่แห่งการผลิตสินค้าจากการมองวิกฤตเป็นโอกาสในครั้งนี้ได้สำเร็จ

14. โรงเรียนพลเมืองเมยวดี อำเภอเมยวดี

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองเมยวดี ประกอบด้วย

1. **นักเรียนพลเมืองเมยวดี** ที่ร่วมกันเป็นหนึ่งเพื่อเป็นพลเมืองแห่งเมยวดี การพัฒนาที่ดีต้องไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังลักษณะเด่นของนักเรียนโรงเรียนพลเมืองเมยวดีทุกคนคือ มีน้ำใจ และการรวมกลุ่มกัน หากมีกิจกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาให้เรียนรู้ทุกคนพร้อมที่จะเข้ามาเรียนรู้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนที่เป็นเงิน หรือของมีค่าอื่นเพียงแต่เพื่อหวังหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ตนเองและชุมชนเท่านั้น นี่คงเป็นลักษณะนิสัยดีๆ ดังเดิมของชุมชนเมยวดีก็คงจะไม่ผิด

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมืองทำให้พื้นที่เกิดวิถีการใช้ชีวิตแบบใหม่ เกิดวิถีการเรียนรู้แบบใหม่ภายใต้สถานการณ์และบริบทของชุมชน การเรียน การสอนแบบสัจจริงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

พลเมืองเมยวดี คือการเป็นผู้เหย้า และผู้เยือน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าบ้านในแต่ละตำบล ในแต่ละหมู่บ้านทำให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจนเป็นวัฒนธรรม และการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการพึ่งพากันเองภายในหมู่คณะ มากกว่ารอการพึ่งพาจากหน่วยงานภายนอกเพียงอย่างเดียว แม้ในภาวะสถานการณ์น้ำท่วมขังที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และได้รับความเดือดร้อนกันถ้วนหน้า หากแต่สิ่งที่หล่อหลอมชุมชนให้อยู่ร่วมกันได้ และรอดพ้นจากวิกฤตคือ ความสามัคคีที่เกิดขึ้นของคนในชุมชน ภายใต้บริบทชุมชนที่ เรียกว่า “แก๊วไขที่ตนเองก่อน แล้วสังคมจะเปลี่ยนแปลงตาม”

15. โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ รุ่น 2 อำเภอปทุมรัตต์

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ รุ่น 2 ประกอบด้วย

1. **นายศิวรักษ์ เขียวสนาม** พลเมืองต้นแบบแห่งปทุมรัตต์ ลักษณะเด่นคือชอบทำงาน ทำกิจกรรมที่เป็นส่วนรวม กล้าคิด กล้าพูด กล้าลงมือปฏิบัติ พื้นฐานเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง หากแต่เมื่อใดที่ได้ลงมือทำในสิ่งที่ตนเองชอบจะเป็นคนที่จริงจังและตั้งใจ เพื่อให้สิ่งนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเชื่อเสมอว่า “**ความรู้ไม่ได้หยุดอยู่กับที่ฉันทัด การแสวงหาคำความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาชุมชนตนเองก็ไม่ควรหยุดฉันทัด**”

● **สะกิดใจ ไม่หยุดทำ** คือ จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง แม้จะเป็นโรงเรียนพลเมืองน้องใหม่แต่ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในพื้นที่กลับไม่ธรรมดา อำเภอปทุมรัตต์เกิดพื้นที่สายบุญ หรือที่เรียกกันว่า ถนนสายวัฒนธรรม ขึ้นเป็นที่แรกที่เกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนในการสร้างวัฒนธรรมทางประเพณีและศาสนา อันเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไว้ด้วยกัน พื้นที่เกิดประเพณีวัฒนธรรม เกิดการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นโมเดลให้พื้นที่/ชุมชนอื่น ๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้และทำกิจกรรมไปด้วยกัน

16. โรงเรียนพลเมืองโพหนอง รุ่น 2 อำเภอโพหนอง

● **สะกิดจุด ไม่หยุดใคร** คือ ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนจากการพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองโพหนอง รุ่น 2 ประกอบด้วย

1. **นักเรียนพลเมืองโพหนอง** รุ่น 2 มีความท้าทายหนึ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่ทันตั้งตัวคือ สถานการณ์โรคระบาด covid – 19 ที่ไม่สามารถออกไปไหนได้ หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกันได้ หากแต่ความเป็นพลเมืองที่ปลูกฝังกันมาตั้งแต่รุ่นพี่ สู่ รุ่นน้อง

15. โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ รุ่น 2 อำเภอปทุมรัตต์

...โรงเรียนสร้างคน...

“ถ้ามีคนประสบความสำเร็จ ก็ไม่มีเหตุผลที่เราจะล้มเหลว”

...ยังคงเดินทางไปอย่างต่อเนื่องสำหรับโรงเรียนพลเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ในปี 2563 เปิดพื้นที่ถึง 2 อำเภอ ได้แก่อำเภอปทุมรัตต์ และอำเภอโพธิ์ทอง ซึ่งเปิดเรียนเป็นรุ่นที่ 2 แล้วสำหรับอำเภอนี้...

“อำเภอปทุมรัตต์” มีชื่อเดิมว่า อำเภอหนองแวง ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดร้อยเอ็ด ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอนาคู อำเภอวาปีปทุม (จังหวัดมหาสารคาม) และอำเภอเกษตรวิสัย ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเกษตรวิสัย ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย (จังหวัดมหาสารคาม) และทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยและอำเภอนาคู (จังหวัดมหาสารคาม) โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 8 ตำบล 101 หมู่บ้าน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอปทุมรัตต์ เป็นพื้นที่ราบ ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำนาข้าวแต่มีปัญหาเรื่องดินเค็ม (หรือนี้จะป็นนวัตกรรมของนักเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้???...) ได้แต่แอบคิดดั่ง ๆ ในใจก่อน ...

“โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์” เริ่มก่อตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนลำดับที่ 15 ของจังหวัดร้อยเอ็ด เริ่มเปิดการเรียนการสอนเมื่อเดือนมีนาคม 2563 โดยเริ่มเรียนกันทุกวันจันทร์ วันพุธและวันเสาร์ เวลา 9.00-12.00 น. (เข้มข้น อัดแน่น ไปกัน 3 วัน) อำเภอปทุมรัตต์อยู่ห่างจากอำเภอเมือง 74 กิโลเมตรโดยประมาณ

...เปิดตัวอย่างยิ่งใหญ่ พร้อมก้าวไปเป็นพลเมือง...

แม้ช่วงของการดำเนินการเรียนการสอนของโรงเรียนพลเมืองในปี 2563 จะพบปัญหา/อุปสรรคที่ค่อนข้างหนักหนาและสาหัสซึ่งเป็นผลกระทบที่ประสบพบเจอกันทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทยอย่างเชื้อไวรัส covid-19 แต่ก็ไม่ได้ทำให้ความตั้งใจของนักเรียนพลเมืองสูญเปล่า แม้จะต้องเลื่อนการเรียนการสอนออกไปอย่างไม่มีกำหนดจนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น แต่ความเป็นพลเมืองไม่ได้ลดลงและได้แพร่ขยายออกไปอย่างรวดเร็วยิ่งกว่าเชื้อไวรัสเสียอีก เพราะนักเรียนโรงเรียนพลเมืองได้รวมตัวกันทำกิจกรรมดี ๆ เพื่อสังคมผ่านการอยู่บ้านช่วยชาติรณรงค์และประชาสัมพันธ์การอยู่บ้านเพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัส/การติดเชื่อนักเรียนพลเมืองรู้จักการแบ่งปัน สร้างความสุข ลดความทุกข์ ผ่านต้นทุนสุขที่มอบให้กัน ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่แม้แต่ในห้องเรียนไหน ๆ ก็คงจะไม่มีสอน

เวลาล่วงเลยผ่านไปนานแรมเดือนที่สถานการณ์นี้จะเริ่มคลี่คลาย ครั้นถึงเวลานั้น การกักตัวมารวมตัวกันอีกครั้งของนักเรียนโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายน 2563 ที่ผ่านมานี้ ที่เริ่มดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างจริงจัง และเต็มไปด้วยองค์ความรู้จากวิทยากรอาจารย์ผู้สอนจนกระทั่งสู่การเปิดตัวอย่างยิ่งใหญ่ของนักเรียนโรงเรียนพลเมืองปี 2563 เมื่อครั้งที่พิธีจบการศึกษาของรุ่นที่ 2 ของโรงเรียนพลเมืองนาवल และโรงเรียนพลเมืองเมยวดี ที่จบการศึกษาและรับใบประกาศไปเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 ที่ผ่านมานี้ และพิธีต้อนรับน้องใหม่ของนักเรียนพลเมือง ทำให้นักเรียนโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์และนักเรียนพลเมืองโพหนอง รุ่นที่ 2 พร้อมเป็นพลเมืองอย่างเต็มตัวแล้วตั้งแต่บัดนี้...

...เรียนให้รู้ ดูให้เข้าใจ นำไปใช้อย่างเกิดประโยชน์...

หลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นดั่งที่รุ่นพี่ ๆ เคยได้ศึกษาเล่าเรียนตามตารางที่ได้ร่วมกันกำหนดทั้งชั้นเรียน อาจจะยังไม่สามารถกล่าวได้อย่างเต็มปากว่านักเรียนโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์จะดำเนินการมีส่วนร่วมในชุมชนอย่างไร อาจจะยังไม่สามารถเล่าได้อย่างเต็มที่ว่าโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์จะจัดทำนโยบายสาธารณะอะไร แต่สามารถพูดได้อย่างไม่อายปากแล้วว่าอำเภอปทุมรัตต์พร้อมจะเป็นพลเมืองที่ทำเพื่อส่วนร่วมแล้ว หากจะถามหาความสำเร็จยังไม่มีความตอบจะให้ หากแต่ถามหาผลงานที่จะทำก็คงจะยังไม่มีความตอบที่จะบอก เพราะ covid -19 ที่เข้ามาแบบไม่ทันตั้งตัว แต่หากจะถามถึงพลเมืองต้นแบบล่ะก็ โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์แห่งนี้มีโดยไม่ต้องหาคำตอบ

...พลเมืองสร้างชาติ...

จากคำพูดที่ว่า... **“จะทำงานทำไมหนักหนา จะทำงานเอาโล่หรืออย่างไร”** วันนี้ความฝันเป็นจริง การทำงานเพื่อส่วนรวมในสิ่งที่ตนเองชอบ ทำให้ **“นายศิลาธิรักษ์ เขียวสนาม”** นักเรียนพลเมืองปทุมรัตต์ เป็นภาคประชาชนเพียงคนเดียวในอำเภอปทุมรัตต์ที่สามารถคว้าโล่เกียรติยศและใบประกาศนียบัตรพลเมืองต้นแบบของศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ดได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 ที่ผ่านมานี้ในเวทีเสวนอนโยบายสาธารณะ นักเรียนโรงเรียนพลเมือง และเวทีสภาพลเมืองร้อยเอ็ดเสวนอนโยบายสาธารณะโดยศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด ณ โรงแรมเพชรรัตต์ การ์เด็น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

...ความสำเร็จไม่ได้เกิดขึ้นแค่กระพริบตา... แต่ความสำเร็จต้องอาศัยเวลาและความอดทน เช่นเดียวกันโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตต์อาจจะยังไม่สำเร็จในวันนี้

แต่โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์จะยังคงดำเนินการเรียนการสอนและพัฒนาความเป็นพลเมืองไปอย่างต่อเนื่องแน่นอน (แล้วผู้เขียนนำเรื่องราวของโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ และโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 มาเล่าสู่กันฟังในโอกาสต่อไป...)

จับตา...รอดู...ความสำเร็จ

หากจะกล่าวเพียงแค่ว่าโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์แล้วไม่กล่าวถึงโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 เห็นทีจะเป็นการไม่ให้เกิดริตกันจนเกินไปเสียแล้วแน่นอนว่าในปี 2563 นอกจากจะมีโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์เป็นโรงเรียนน้องใหม่ลำดับที่ 15 แล้ว ยังมีโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 ลำดับที่ 16 เป็นน้องใหม่ในปีนี้อย่าง...

...เคล็ด (แต่) ไม่ลับ...

โรงเรียน (พลเมือง) สร้างคน ... สู่ ... พลเมือง (ที่) สร้างชาติ
“โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ รุ่น 2”

สะกิดจุด ไม่หยุดใคร

ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคน พัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ รุ่น 2 ประกอบด้วย

1. นายศิลารักษ์ เขียวสนาม

พลเมืองต้นแบบแห่งปทุมรัตน์ ลักษณะเด่นคือชอบทำงาน ทำกิจกรรมที่เป็นส่วนรวม กล่าวคิด กล่าวพูด กล่าวลงมือปฏิบัติ พื้นฐานเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง หากแต่เมื่อใดที่ได้ลงมือทำให้สิ่งที่ตนเองชอบจะเป็นคนที่จริงจังและตั้งใจ เพื่อให้สิ่งนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเชื่อเสมอว่า “ความรู้ไม่ได้หยุดอยู่กับที่ฉันใด การแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาชุมชนตนเองก็ไม่ควรหยุดฉันนั้น”

สะกิดใจ ไม่หยุดทำ

จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง แม้จะเป็นโรงเรียนพลเมืองน้องใหม่แต่ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในพื้นที่กลับไม่ธรรมดา อำเภอปทุมรัตน์เกิดพื้นที่สายบุญ หรือที่เรียกกันว่า ถนนสายวัฒนธรรม ขึ้นเป็นที่แรกที่เกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนในการสร้างวัฒนธรรมทางประเพณีและศาสนา อันเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของทุกคนไว้ด้วยกัน พื้นที่เกิดประเพณีวัฒนธรรม เกิดการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นโมเดลให้พื้นที่/ชุมชนอื่น ๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้ และทำกิจกรรมไปด้วยกัน

16. โรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 อำเภอโพนทอง

ด้วยความสำเร็จที่เกิดขึ้นของรุ่นพี่โรงเรียนพลเมืองโพนทองรุ่น ที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2559 ที่ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากหน่วยงานทุกภาคส่วน และประชาชน ในชุมชน ทำให้ชุมชนอำเภอโพนทองเห็นความสำคัญและอยากพัฒนาต่อจึงเกิด โรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 ขึ้นในปี

ใช่แล้ว!!! อำเภอโพนทองเคยมีโรงเรียนพลเมืองมาแล้ว 1 รุ่น (เพื่อใครยังไม่รู้) และผลงานก็แสนจะไม่ธรรมดา ผลงานโดดเด่นเป็นเหตุให้ต้องสร้างพลเมืองเพิ่ม แน่นนอนว่า...**มาตรฐานรุ่นพี่ที่สูง คู่ การผลักดันรุ่นน้องให้สูงกว่า...**

เช่นเดียวกันโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 เปิดตัวและเข้าสู่การรับน้อง อย่างเป็นทางการไปแล้วเช่นเดียวกับโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 ที่ผ่านมา แต่สิ่งที่ทำให้นักเรียนพลเมืองโพนทองมีแรงฮึดสู้เพื่อชุมชนของตนเอง นั้นก็คือ ตัวอย่างที่ดีจากรุ่นพี่ (นักเรียนพลเมืองรุ่น 1) ที่ได้ทำผลงานไว้อย่างน่าทึ่ง

...แม้จะยังไม่มีความสำเร็จให้เห็นอย่างใครเขา แม้จะยังไม่มีการวัดกรรมมาแล้ว ให้ชื่นใจ แต่ก็ไม่ได้เกินความสามารถของนักเรียนพลเมืองโพนทองเป็นแน่แท้...

โรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 เริ่มเปิดการเรียนการสอนเมื่อเดือนมีนาคม 2563 ที่ผ่านมา ดำเนินการเรียนการสอนทุกวันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันอาทิตย์ 3 วัน เช่นเดียวกับโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ เพราะสถานการณ์ covid – 19 ที่ผ่านมามีทำให้ ต้องเรียนสัปดาห์ละ 3 วัน แม้ในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส covid – 19 จะยังไม่ได้คลี่คลายลงไปและไม่มีความหวังว่าจะลดลง แต่สิ่งที่นักเรียนโรงเรียนพลเมือง ทำได้ดีที่สุดในฐานะพลเมืองของประเทศนั่นก็คือการดูแลตัวเองและคนรอบข้าง ยึดมั่น และปฏิบัติตามประกาศของทางการอย่างเคร่งครัด เผื่อระวังพื้นที่ของตนเอง แต่สถานการณ์ การเป็นนักเรียนพลเมืองไม่ได้สิ้นสุดยังคงยึดมั่นปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองต่อไป และการเรียนการสอนก็ยังคงดำเนินการต่อไปได้อย่างมีมาตรการรักษาระยะห่าง และสิ่งที่เราได้เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสถานการณ์นี้นั้นก็คือ คำว่า **“วิถีชีวิตใหม่”**

หากจะมองโรคระบาดของไวรัส covid – 19 เป็น **“โอกาส”** นั้นย่อมไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ย่อมมาพร้อมกับวิกฤต

เพราะเราเชื่อว่า “ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ได้มาโดยปราศจากวิกฤต”

และการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้ทำให้ความเป็นพลเมืองลดน้อยลง แต่ทำให้เพิ่ม พลเมืองในพื้นที่มากขึ้น ไม่มีใครไม่มาเรียนเพราะเทคโนโลยีได้เข้าถึงถึงทุกคน ทุกหมู่บ้าน หรือที่เรียกกันว่า **“เรียนออนไลน์”** ไม่ได้สัมผัสใกล้ชิด แต่ได้เห็นหน้า และได้ยินเสียง

...เมื่อไหร่ที่พร้อมเราจะกลับมารวมตัวเป็นพลเมืองที่ขับเคลื่อนจังหวัด ร้อยเอ็ด และขับเคลื่อนประเทศไปพร้อมกันอีกครั้ง...

...มาช้า แต่มาชัวร์... อีกไม่นานเกินรอความสำเร็จของโรงเรียนพลเมือง โพนทองรุ่น 2 ก็ะปรากฏให้ทุกคนเห็นผ่านผลงานที่น่าทึ่งไม่แพ้รุ่นพี่ที่ทำไว้อย่างแน่นอน เชื่อว่าหลาย ๆ คนที่อ่านเรื่องเล่าของโรงเรียนพลเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดมาถึงตรงนี้ก็คงจะอดทบทวนที่ดูผลสำเร็จของโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์และโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่นที่ 2 นี้แทบไม่ไหวกันแล้วละ (ผู้เขียนเองก็อยากเห็นและมาเล่าสู่กันฟังแบบนี้ใจจะขาด เช่นกัน) แต่ขอให้เชื่อไว้เถิดว่าความสำเร็จจะไม่เกิดขึ้นแค่ชุมชนอำเภอปทุมรัตน์หรือ อำเภอโพนทองอย่างแน่นอนแต่ความสำเร็จจะต้องเกิดขึ้นกันพี่น้องร้อยเอ็ดทุก ๆ คน

| จากใจผู้สอน ปี 2563

“ประสบการณ์สอนให้เราเก่ง และแกร่งขึ้น วิกฤตคือโอกาสในการพัฒนาตนเอง”

แน่นอนว่าปี 2563 นี้เราเพิ่งจะได้ดำเนินการเรียนการสอนกันอย่างจริงจัง ก็เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาแต่ความเป็นพลเมืองที่สืบทอดกันมาจากรุ่นพี่สู่อุ่นน้อง ทำให้นักเรียนพลเมืองเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันแม้ในยามที่บ้านเมืองเกิดโรคระบาดร้ายแรงร่วมแรงร่วมใจกันทำเพื่อสังคมถึงจะไม่เรื่องใหญ่โตหรือจะยังไม่สามารถ กำหนดออกมาเป็นนวัตกรรม เป็นนโยบายสาธารณะได้ แต่ก็ถือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนพลเมืองทั้ง 2 โรงเรียนในปีนี้ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นความรู้ ที่ในห้องเรียนอาจจะยังไม่ได้สอน หากแต่ความรู้ด้านอื่น ๆ เรากำลังจะมาเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมที่เป็นหลักสูตรของโรงเรียนพลเมืองกันไปพร้อม ๆ กันหลังจากนี้...

...จากนักเรียนพลเมืองสู่ คณะกรรมการสภาพลเมืองร้อยเอ็ด...

การต่อยอดของโรงเรียนพลเมืองคือผลักดันให้นักเรียนพลเมืองมีส่วนร่วม ในสภาพลเมืองร้อยเอ็ดโดยเข้ามาเป็นคณะกรรมการสภาพลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อทำงาน ร่วมกันผลักดันการพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ดกำหนดแนวทางและนโยบายสาธารณะเสนอ ต่อผู้มีอำนาจต่อไป...

ดาบตำรวจ ครรชิต ผริตระโมมล

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด

ในฐานะผู้สอนนักเรียนโรงเรียนพลเมือง ปี 2563

...เคล็ด (แต่) ไม่ลับ...

โรงเรียน (พลเมือง) สร้างคน ... สู่ ... พลเมือง (ที่) สร้างชาติ
“โรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2”

สะกิดจุด ไม่หยุดใคร

ความสำเร็จที่เกิดกับตัวคนพัฒนาเป็นพลเมืองของโรงเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 ประกอบด้วย

1. นักเรียนพลเมืองโพนทอง รุ่น 2 มีความท้าทายหนึ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่ทันตั้งตัว คือ สถานการณ์โรคระบาด covid – 19 ที่ไม่สามารถออกไปไหนได้ หรือไม่สามารถรวมกลุ่มกันได้ หากแต่ความเป็นพลเมืองที่ปลูกฝังกันมาตั้งแต่รุ่นพี่ สู่ รุ่นน้องไม่ได้ลดลง เพราะพลเมืองที่ดีต้องไม่ทำให้ใครเดือดร้อน แต่กลับเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยคลายความเดือดร้อนได้

สะกิดใจ ไม่หยุดทำ

จากการดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง แม้จะเป็นโรงเรียนน้องใหม่แต่ก็ได้เริ่มทำผลงานเพื่อชุมชน/สังคม มาบ้างแล้ว สถานการณ์โรคระบาด covid – 19 ที่เข้ามาและไม่ได้มีที่ท่าว่าจะลดลงแต่นั้นกลับเป็นโอกาสที่ทำให้เกิดพลเมืองมากขึ้น เป็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นไม่ใช่แต่คนเปลี่ยนแต่พื้นที่ ชุมชน สังคม ต่างก็เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ชุมชนเกิดการเว้นระยะห่าง มีกฎ/กติกา ที่ต้องเคารพร่วมกัน ในการหยุดเชื้อหยุดการแพร่ระบาดของโรคพื้นที่เกิดการเรียนรู้และรับมือกับสถานการณ์ที่เข้ามาอย่างไม่ได้ตั้งใจ ***New Normal จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ชุมชนต้องเรียนรู้ และปรับตัวร่วมกัน

*** “New Normal” แปลว่า ความปกติใหม่, ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไมคุ้นเคย, ราชบัณฑิตยสภา ได้บัญญัติศัพท์ โดย รศ.มาลี บุญศิริพันธ์ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสภา

รายชื่อคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด

1. นางสาวจิรวรรณ สิทธิศักดิ์	ประธานกรรมการ
2. ร้อยตำรวจโท ไพฑูรย์ ทะวะลัย	รองประธานกรรมการ
3. นางโพสพ โพธิ์บุบผา	รองประธานกรรมการ
4. ดาบตำรวจครรชิต ผริตะโกมล	กรรมการ
5. นายอุดมศักดิ์ แสงสุรินทร์	กรรมการ
6. นางสีลา สุขสะอาด	กรรมการ
7. นางสาววินิตา ลุนพรม	กรรมการ
8. นายสมยงค์ รังเสนา	กรรมการและเลขานุการ
9. นายประยูร โพธิ์ไชยรัตน์	ผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ

รายนามนักเรียนโรงเรียนพลเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ปี 2563

15. โรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ อำเภอปทุมรัตน์

1. นายบุญสืบ โทนหงสา	2. นางสาวกรทอง จันทร์หอม
3. นายอนุวัฒน์ ดอนเหนือ	4. นายศักดิ์ชาย สาดศรี
5. นางสาวประภารัตน์ เวียกศิริ	6. นายซารี คำมูล
7. นายชูลาก สาคร	8. นายสมพร จันทร์คา
9. นางกรชญา ภักดีศรี	10. นางสาวเสาวลักษณ์ อภัยศรี
11. นางนวลจันทร์ ศรีวิเศษ	12. นายเอกพล ขนเปี่ยม
13. นายสมบัติ สีทา	14. นางสาวบัวสอน มงคลศิลา
15. นายเมธี ลาหล้าเลิศ	16. นายสมหมาย วรสิงห์
17. นางสง ผลชู	18. นางสาวสมคิด โคตรจันทร์
19. นางจัน ปัดเจตทานัง	20. นายเอกลักษณ์ ภักดีศรี
21. นางเฉลิมศรี ปันโพธิ์น้อย	22. นางยุภาพร ฤาโสภา
23. นางสาวอรอนงค์ พลอามาตย์	24. นางสมร บุญดี
25. นางสาวสุภาพ คำงาม	26. นางหอมจันทร์ ช่างถม
27. นางบุญยงค์ จันมะณีย์	28. นางบานเย็น ผจงรุ่งจิต
29. นายเกษม สุจริต	30. นายประมวล ธงงาม
31. นางเพ็ญศรี ทุมภา	32. นางทองใส เสาสิมมา
33. นายสุพล บุญศรี	34. นางสาวดวงจิต แสนสำโรง
35. นางวิรวรรณ วรไวย	36. นายศิวรักษ์ เขียวสนาม
37. นางลัดดา โตศรี	38. นายจักร ดวงอินทร์
39. นายถาวร ดวงอินทร์	40. นายทองสุข คณะโท

41. นายพล มีเทียน	42. นายบุญเยี่ยม โสภายชัย
43. นายแหลม เหลาดี	44. นายทองสุข สิงหิมาตร
45. นายสมจิต สุธโพธิ์น้อย	46. นายทอง หงส์สุวรรณ
47. นายสุนัน ดอนเหนือ	48. นายสมพร ค้านไส
49. นายกรีช อภัยศรี	50. นางสมพร น้อยโคตร
51. นายสาคร เสาสิมมา	52. นายเข้มเพชร เสาสิมมา
53. นายพิมพ์ทอง เสาสิมมา	54. นายจันทร์ ประทุม
55. นางสาวประภัสสร หงสา	56. นางสาวรี สารีอาจ
57. นายสนัน ดอนเหนือ	58. นายคำพันธ์ บุตรหาญ
59. นางเพชรสิน มูลค้ำน้อย	

16. โรงเรียนพลเมืองโพหนอง อำเภอโพหนอง

1. พระรุ่งวิทย์ กามจนกี	2. นายสุวัฒน์ ประหา
3. นายประเดิม มูลศรีนวล	4. นายณกรณ์ อุดมรักษ์
5. นายศิริพงษ์ นารีโกชน	6. นางภรณ์ ยันตบุศย์
7. นางสาวสมจิต พลเยี่ยม	8. นางทองดี สุขศรี
9. นายสมชัย พลະสุ	10. นายวีระเดช ผ่องใส
11. นายศักดิ์สิทธิ์ ฝากาบ	12. นางนุจิรา แสงเมือง
13. นางวิรุณ ใต้เมืองปก	14. นายหนูกุล ภูมิภาค
15. นางหนูไกร สุ่มมาตย์	16. นางนงรัก ทัพโยธา
17. นายหัน ใบอุดม	18. นางสาวเดือน พลเยี่ยม
19. นางสมบัติ ไชยพร	20. นางสาววาสนา สุริโย
21. นางสาวนิชชา รัตนวงศ์	22. นางประภาพร ภูมิภาค
23. นางสาวพรประภา ท่ากุดเรือ	24. นางกาญจนา แวงวรรณ
25. นายเดชโยธิน ท่ากุดเรือ	26. นางมีนา กิ่งมาลา
27. นายวิริยาทร พิมพ์ลี	28. นายวีระศักดิ์ บรรจมาตย์
29. นายยม ชันทวี	30. นางเกศรี จินา
31. นางสาวกลิดา อุ่นอก	32. นางภู แสงสงกา
33. นางสาวจรัสศรี บุญตาวัน	34. นางสงกรานต์ เชื้อวงศ์
35. นายบุญมี จันทร์เยี่ยม	36. นายปิ่นนตร์ ดาราگانตรง
37. นางสาวหยาดพิรุณ ศรีคำแขง	38. นางนันทนวล ไสสกุล
39. นายสมพงษ์ สะโนนอก	40. นายสว่าง สังยะเมือง
41. นายสมภูจันท์ บัตรพรหม	42. นางวันเพ็ญ อุดรคำ
43. นางสาวอนงค์ วงศ์อาด	44. นางอุไรวรรณ วิสัยบุลย์
45. นางฐิติรัตน์ อัครภูมิ	46. นางประกายดาว ถรบธรรม
47. นางเสาวภา พลุทษชาติ	48. นางบุตตี พลาโส
49. นางกรรตนา เมืองแวง	50. นางสาวลำภู สารพัฒน์
51. นางอ่อนสี นาไชย	

รายงาน

เล่มรายงานโครงการปฏิบัติการส่งเสริมความเป็นพลเมืองเพื่อพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างยั่งยืน ประจำปี 2559.

เล่มรายงานการถอดบทเรียน โครงการปฏิบัติการส่งเสริมความเป็นพลเมืองเพื่อพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างยั่งยืน ภายใต้ โครงการปฏิบัติการเสริมสร้างพลังพลเมือง (KPI-CE) ประจำปี 2560.

เล่มรายงานข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยสภาพลเมืองร้อยเอ็ด “เวทีพลเมือง : การนำเสนอ นโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างยั่งยืน” ประจำปี 2561.

เล่มรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนพลเมือง โดยศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า.ประจำปี 2559 - 2562.

หนังสือ “๑๐ ร้อยพันความคิดถึงพ่อ จากอีเมลของยอดเยี่ยม โดย ยอดเยี่ยม เทพธรรานนท์”

สัมภาษณ์

จิรวรรณ สิทธิศักดิ์, ประธานศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

ไพฑูริย์ ทะวะลัย, ประธานกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

อุปกรณ์ ดีเสมอ, ผู้อำนวยการกองกิจการสภามงคลการบริหาร ส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

ครรชิต ผริตระโมมล, กรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

ประยูร โพธิ์ไชยรัตน์, ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2563

สัญญา ช่องวารินทร์, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2563

สีลา สุขสะอาด, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2563

พยนต์ ปัญญา, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองโพนทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2563

จตุพล คำแดงไสย, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองโพนทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2563

อภิฉัตร ภูสนาม, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลหินกอง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2563

ประภากร โพธิ์หมุด, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2563

สิทธิพร ภูมิฐาน, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2563

อำพร ศรีโพธิ์ทอง, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2563

วีระ เสมัง, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองพนมไพร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2563

มิตร เขาน้อย, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลเหล่าหลวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2563

อัญญรัตน์ แสนภูมิ, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลดงครั้งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2563

สมยศ รังเสนา, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลดินดำ อำเภอจังหารจังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2563

อัมพร พัสตร, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2563

วิวาส บุญทา, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2563

สุเกียรติ สุขนานอก, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2563

โยธิน อุปรา, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2563

คุณเต็ม กุรัง, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2563

นรา ไพรสุวรรณ, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองตำบลนาवल อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2563

ศิลารักษ์ เขียวสนาม, นักเรียนโรงเรียนพลเมืองปทุมรัตน์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด.

- สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2563

เขียนและเรียบเรียงโดย

นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์
นางสาวสุภาวรัตน์ พรหมสวัสดิ์

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

ออกแบบปก

บริษัท ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

ขอขอบคุณ

คำแนะนำ : ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์
: นายชูศักดิ์ ปัญญามูล
: นางสาวจันทจิรา วัฒนพงษ์
: นายสุพจน์ พากเพียร
: นายวัชรวิภา ธิตินันท์

ขอขอบคุณ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง
สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดร้อยเอ็ด นักเรียนโรงเรียนพลเมืองร้อยเอ็ดทุกท่าน
สำหรับข้อมูลและรูปภาพประกอบ การดำเนินโครงการโรงเรียนพลเมือง

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง
สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (ฝั่งทิศใต้)
120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9525 โทรสาร 0-2143-8172
www.kpi.ac.th

The Office of Promoting Politics of the People,
King Prajadhipok's Institute
The Government Complex Commemorating His Majesty the King's 80th
Birthday Anniversary 5th (Southern Zone)
120 Moo 3 Chaengwattana Road, Thung Song Hong, Laksi District,
Bangkok 10210
Tel: +662-141-9525 Fax: +662-143-8172

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (ฝั่งทิศใต้)
120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9525 โทรสาร 0-2143-8172

www.kpi.ac.th

